

Lieta T-349/03

Corsica Ferries France SAS

pret

Eiropas Kopienu Komisiju

Valsts atbalsts — Prasība atcelt tiesību aktu — Pārstrukturēšanas atbalsts —
Lēmums, ar ko atbalstu pasludina par saderīgu ar kopējo tirgu — Komisijas
pamatnostādnes — Pienākums norādīt pamatojumu — Nosacījumu ievērošana —
Atbalsta minimālais raksturs

Pirmās instances tiesas spriedums (trešā palāta) 2005. gada 15. jūnijā II - 2204

Sprieduma kopsavilkums

1. *Prasība atcelt tiesību aktu — Pamati — Pamatojuma neesamība vai tā nepietiekamība —
Atšķirība no acīmredzamas kļūdas vērtējumā
(EKL 230. un 253. pants)*

2. *Iestāžu akti — Pamatojums — Pienākums — Apjoms — Komisijas lēmums valsts atbalsta jomā — Lēmums par atbalstu grūtībās nonākuša uzņēmuma pārstrukturēšanai (EKL 87. panta 1. punkts un 3. punkta c) apakšpunkts un EKL 253. pants; Kopienas Pamatnostādnes attiecībā uz valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai)*
3. *Valstu piešķirtie atbalsti — Aizliegums — Atkāpes — Komisijas diskrecionārā vara — Tiesas kontrole — Robežas (EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkts)*
4. *Valstu piešķirtie atbalsti — Aizliegums — Atkāpes — Komisijas diskrecionārā vara — Iespēja izdot vispārējus noteikumus — Saistošā iedarbība — Tiesas kontrole (EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkts)*
5. *Prasība atcelt tiesību aktu — Apstrīdētais tiesību akts — Tiesību akta likumības vērtējums, pamatojoties uz tā pieņemšanas brīdī pieejamo informāciju — Atpakaļejoši apsvērumi — Ietekmes neesamība (EKL 230. pants)*
6. *Valstu piešķirtie atbalsti — Aizliegums — Atkāpes — Atbalsti, ko var uzskatīt par saderīgiem ar kopējo tirgu — Atbalsti grūtībās nonākuša uzņēmuma pārstrukturēšanai — Grūtībās nonākušo uzņēmumu identificēšana (EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkts; Kopienas Pamatnostādņu attiecībā uz valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai 4. punkts, 5. punkta a) apakšpunkts un 6. punkts)*
7. *Valstu piešķirtie atbalsti — Aizliegums — Atkāpes — Atbalsti, ko var uzskatīt par saderīgiem ar kopējo tirgu — Atbalsti grūtībās nonākuša uzņēmuma pārstrukturēšanai — Nosacījumi — Atbalsta summas stingra ierobežošana ar nepieciešamo minimumu — Pārstrukturēšanas plāna, kas ietver aktīvu, kuri nav uzskatāmi par nepieciešamiem, atsavināšanas saistības, piemērošana — Sekas — Pienākums izmantot visas atsavināšanas rezultātā iegūtās summas pārstrukturēšanas plāna finansēšanai (EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkts; Kopienas Pamatnostādņu attiecībā uz valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai 40. punkts)*

8. *Valstu piešķirtie atbalsti — Aizliegums — Atkāpes — Atbalsti, ko var uzskatīt par saderīgiem ar kopējo tirgu — Atbalsti grūtībās nonākuša uzņēmuma pārstrukturēšanai — Komisijas diskrecionārā vara — Iespēja aptuveni novērtēt pārstrukturēšanas plānā paredzēto aktīvu atsavināšanas rezultātā iegūtās neto summas — Ierobežojums (EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkts)*
9. *Iestāžu akti — Pamatojums — Pienākums — Apjoms — Pamatojuma neesamības novēršana procesa laikā — Nepieļaujāmība (EKL 253. pants)*

1. Pamats, kas attiecas uz EKL 253. panta pārkāpumu, ir atšķirīgs no pamata, kas attiecas uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā. Pirmais pamats, kas attiecas uz pamatojuma trūkumu vai nepietiekamību, nozīmē būtisku formas prasību pārkāpumu EKL 230. panta nozīmē un veido publiskās kārtības pamatu, ko Kopienai tiesai ir pienākums izskatīt, kamēr otrais pamats, kas attiecas uz lēmuma likumību, nozīmē ar Līguma piemērošanu saistīto materiālo tiesību normas pārkāpumu tā paša EKL 230. panta nozīmē un to var izskatīt vienīgi pēc prasītāja lūguma. Pienākums norādīt pamatojumu tādejādi ir atšķirīgs no pamatojuma argumentācijas jautājuma.

lai pamatotu minēto lēmumu, ir likumīgi pēc būtības.

No tā izriet, ka ar pamatojuma trūkumu vai nepietiekamību saistīta pamata ietvaros iebildumi un argumenti, kas ir vērsti uz šāda lēmuma argumentācijas apstrīdēšanu, nav piemērojami un tiem nav nozīmes lietā.

(sal. ar 52., 58. un 59. punktu)

Pārbaudot pienākuma norādīt Komisijas lēmuma pamatojumu izpildi, Pirmās instances tiesa nav kompetenta pārbaudīt, vai argumenti, ko Komisija norāda,

2. Pienākuma norādīt pamatojumu piemērošanas joma ir atkarīga no attiecīgā akta būtības un no konteksta, kurā tas ir pieņemts. Pamatojumā skaidri un nepārprotami jāparāda iestādes lēmuma loģika, lai, no vienas puses, ieinteresētās personas varētu saprast pieņemtā akta

pamatā esošo argumentāciju nolūkā aizstāvēt savas tiesības un pārbaudīt, vai lēmums ir vai nav pienācīgi pamatots, un, no otras puses, lai Kopienas tiesa varētu realizēt savu likumības kontroli.

Nav vajadzīgs, lai pamatojums ietvertu visus nozīmīgos faktiskos un tiesiskos apstākļus, jo jautājums, vai akta pamatojums atbilst EKL 253. panta noteikumiem, ir jāvērtē, ievērojot ne tikai šī akta formulējumu, bet arī tā kontekstu un attiecīgo jomu regulējošo juridisko noteikumu kopumu.

It īpaši Komisijai nav jāizsaka viedoklis par visiem argumentiem, ko tai iesniedz ieinteresētās personas, proti, tādiem, kas acīmredzami neattiecas uz lietu, kam nav nozīmes vai kas ir skaidri otršķirīgi, bet tai ir pietiekami norādīt faktus un juridiskus apsvērumus, kam ir būtiska nozīme tās pieņemamā lēmuma loģikā.

Pienākums norādīt pamatojumu, piemērojot to atbalsta kvalificēšanai, nozīmē, ka ir jābūt norādītiem iemesliem, kuru

dēļ Komisija uzskata, ka attiecīgais pasākums ietilpst EKL 87. panta 1. punkta piemērošanas jomā.

Attiecībā uz pienākumu norādīt pamatojumu saistībā ar pārstrukturēšanas valsts atbalsta atbilstību EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktam, — tas ir izpildīts, ja Komisijas lēmums nosaka pamatus, kuru dēļ tā uzskata, ka atbalsts ir pamatots, ievērojot Kopienas Pamatnostādņēs attiecībā uz valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai paredzētos nosacījumus, proti, pārstrukturēšanas plāna esamību, ilgtermiņa dzīvotspējas pierādījumu pietiekamību un atbalsta proporcionalitāti tā saņēmēja ieguldījumam.

(sal. ar 62.–66. un 132. punktu)

3. Piemērojot EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, Komisijai ir plaša diskrecionārā vara un tās īstenošana ir saistīta ar komplicēta ekonomiskas un sociālas dabas vērtējuma veikšanu Kopienas kontekstā. Šai diskrecionārajai varai piemērojamā tiesu kontrole tādējādi aprobežojas ar procedūras un pamatojuma noteikumu izpildes pārbaudi, kā arī izmantoto faktu materiālās precizitā-

tes un tiesību kļūdu, acīmredzamu kļūdu faktu vērtējumā vai pilnvaru nepareizas izmantošanas neesamības kontroli. Tādējādi Pirmās instances tiesa nevar aizstāt lēmuma autora ekonomiskos vērtējumus ar saviem vērtējumiem.

Šajā kontekstā Pirmās instances tiesai ir jāpārbauda, vai prasības, ko Komisija ir uzlikusi pati sev, tādas kā tās pamatnostādnēs ietvertās prasības, ir ievērotas.

(sal. ar 139.–141. punktu)

(sal. ar 137. un 138. punktu)

4. Komisijai ir saistoši tās valsts atbalsta kontroles jomā izdotie vispārējie noteikumi un paziņojumi tiktāl, ciktāl tie atbilst Līguma noteikumiem un ir dalībvalstu atzīti.

5. Izskatot prasību atcelt tiesību aktu atbilstoši EKL 230. pantam, Kopienų akta likumība ir jāvērtē, pamatojoties uz faktiskiem un tiesiskiem apstākļiem, kas ir bijuši spēkā akta pieņemšanas brīdī, un tā nevar būt atkarīga nedz no iespējas aktu apiet, nedz arī no atpakaļejošiem apsvērumiem attiecībā uz tā efektivitātes pakāpi.

It īpaši Komisijas kompleksie vērtējumi ir jāpārbauda, ņemot vērā vienīgi to informāciju, kas ir bijusi tās rīcībā šo vērtējumu veikšanas brīdī.

Tātad, ja Komisija vērtē individuālu atbalstu atbilstoši tās iepriekš pieņemtām pamatnostādnēm, tad nevar uzskatīt, ka tā pārkāpj diskrecionārās varas robežas vai atsakās no tām. No vienas puses, tā saglabā savas tiesības šīs pamatnostādnes atcelt vai grozīt, ja apstākļi to prasa. No otras puses, šīs vadlīnijas attiecas uz noteiktu jomu un to pamatā ir rūpes par Komisijas noteiktās politikas turpināšanu.

(sal. ar 142. un 143. punktu)

6. Lai gan atbilstoši Kopienų Pamatnostādnēm attiecībā uz valsts atbalstu grūtībās nonākušų uzņēmumu glābšanai

un pārstrukturēšanai uzņēmums "katrā ziņā" uzskatāms par nonākušu grūtībās tad, ja būtiska tā pamatkapitāla daļa ir pazaudēta, tas nekādā ziņā netraucē uzņēmumam ar citu rādītāju palīdzību pierādīt, ka tas ir nonācis finanšu grūtībās pamatnostādņu izpratnē, pat ja tas nav pazaudējis būtisku sava pamatkapitāla daļu.

glābšanai un pārstrukturēšanai 40. punktā un, ievērojot minētā saņēmēja, tā akcionāru un komerciālas grupas, kurai tas pieder, finanšu iespējas, tiek strikti ierobežots ar pārstrukturēšanai nepieciešamo minimumu.

(sal. ar 266. un 313. punktu)

(sal. ar 185. punktu)

7. Ja uzņēmums, lai iegūtu pārstrukturēšanas atbalstu, pārstrukturēšanas plānā ir uzņēmies pienākumu atsavināt aktīvus, kas nav nepieciešami, tad aktīvu atsavināšanas rezultātā iegūto summu kopums tam ir jāvelta pārstrukturēšanas plāna finansēšanai. Šis pienākums nav vērst uz to, lai uzliktu atbalsta saņēmējam pienākumu izmantot visus savus resursus piešķirtā atbalsta samazināšanai, bet gan vienīgi uz to, lai visus resursus, kas ir iegūti no nevajadzīgiem aktīviem, izmantotu uzņēmuma darbības veicināšanai pārstrukturēšanas plāna ietvaros. Šāda saņēmēja pašu resursu ieguldīšana pārstrukturēšanas plānā ir vajadzīga, lai nodrošinātu, ka atbalsts atbilstoši Kopienas Pamatnostādņu attiecībā uz valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu

8. Saistībā ar pārstrukturēšanas atbalsta atbilstības kopējam tirgum vērtējumu Komisijai nav pienākuma vērtēt katra pasākuma, ko veic attiecīgs uzņēmums, specifiskās izmaksas. Precīzs dažādu izdevumu veidu vērtējums ir katrā ziņā apšaubāms paredzēto pasākumu nākotnes rakstura dēļ, turklāt Komisija, realizējot savu plašo diskrecionāro varu, var aprobežoties ar vispārēju vērtējumu.

No tā izriet, ka, ņemot vērā neto summu, kas iegūstamas pārstrukturēšanas plānā paredzēto aktīvu atsavināšanas rezultātā, precīzas novērtēšanas grūtības, Komisija, realizējot savu plašo diskrecionāro varu, principā ir tiesīga veikt aptuvenu šīs summas vērtējumu.

Tomēr, ja aktīvi, kuru atsavināšana minētajā plānā bija paredzēta, faktiski jau ir atsavināti un šī iemesla dēļ Komisijai ir zināma minētās atsavināšanas rezultātā iegūtā neto summa, tad, ievērojot it īpaši EKL 87. panta 1. punktā paredzēto valsts atbalsta aizlieguma principu, Komisija, lai novērtētu atbalsta minimālo raksturu, nevar aprobežoties ar attiecīgā uzņēmuma rīcībā esošo likvīdu novērtējumu "vispārējos vilcienos".

(sal. ar 272., 273., 278.,
282. un 283. punktu)

9. Lēmuma pamatojumam jābūt norādītam lēmuma tekstā, un Komisijas vēlāk iesniegtus paskaidrojumus var ņemt vērā tikai izņēmuma apstākļos. No tā izriet, ka lēmumam jābūt pašpietiekamam un tā pamatojums nevar izrietēt no rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumiem, kas ir sniegti vēlāk, kad par lēmumu jau ir celta prasība Kopienu tiesā.

(sal. ar 287. punktu)